

KAINAS

Misterija

VEIKĖJAI

Adomas

Kainas

Abelis

Ieva

Ada

Cilė

Angelas

Liuciferis

PIRMAS VEIKSMAS

SCENA I

Vietovė netoli rojus. Saulėtekis. Adomas, Ieva, Kainas, Abelis, Ada ir Cilė atnašauja aukas

Adomas

Praamži! Visagali! Visaregi!
O, tu, kurs vienu dievišku žodžiu
Iš tamsumos ant vandenų beribių
Paleidai šviesą, – tau šlovė, Jehova!
Šlovė, šlovė tau rytmečio aušroj!

Ieva

O, tu, kursai mums dovanojai saulę
Ir pirmą sykį dieną nuo nakties
Atskyrei, kurs bangom nurodei kelią
Ir dangų šį sukūrei! Tau šlovė!

Abelis

Tu, kurs išskaidei stichijas visas
Į žemę, orą, vandenį ir ugnį,
Kurs naktį tamsią nubarstei žvaigždėm,
O šviesiai dienai suteikei šešėlj
Tam, kad žmogus mylėtų šį pasaulį
Ir garbintų kūrėją! Tau šlovė!

Ada

Praamži! Tėve viso, kas tik gyva!
O, tu, kurs gėrį mums davei ir grožį,
Idant tave mylėtume, – priimk
Ir mano meilės balsą! Tau šlovė!

Cilė

O, tu, kuris, sutvėręs mus visus
Ir padarą palaiminęs kiekvieną,
Į rojų leidai žalčiui įropot,

Idant iš ten išvytų mano tėvą, –
Mus nuo pagundų sergėk! Tau šlovė!

Adomas

Ko tyli Kainas, pirmgimis manasis?

Kainas

O ką gi man daryti?

Adomas

Pasimelsk.

Kainas

Jūs, rodos, meldėtės.

Adomas

Labai karštai.

Kainas

Ir garsiai: aš girdėjau jus.

Adomas

Tikiuosi,

Jog mus išgirs ir visagalis.

Kainas

Amen!

Adomas

Bet ko gi tu tyli, sūnau vyriausias?

Kainas

Kam burną áušinti?

Adomas

Kalbėk aiškiau.

Kainas

Aš neturiu ko melstis.

Adomas

Tai dėkok.

Kainas

Nėra už ką.

Adomas

Už tai, kad gyveni.

Kainas

O gal už tai, kad mirsiu?

Ieva

Vargas mums!

Užginto medžio vaisiai ima kristi.

Adomas

Ir mes juos turim rinkti... Dieve! Kam
Pasodinai tu pažinimo medį?

Kainas

Kodėl gi jūs gyvybės medžio vaisių

Paniekinot tada? Jo paragavę,

Galėtumėte Dievo nebijot.

Adomas

Nepiktžodžiauk, sūnau: juk panašiai

Kadais Angis kalbėjo.

Kas iš to?

Ar pažinimo ir gyvybės medis

Neaugo rojuje? Ar pažinimas
Ir gyvastis – nėra didžiausias gėris?
Tad kas gi pikto gali būt jame?

leva

Sūnau! Visai taip pat ir aš kalbėjau,
Kai, nuodėmėn įpuolusi, rengiaus
Gimdyt tave. Kad tik netektų man
Nelaimę savo – tavyje regėti!
Dangaus malonę atgavau. Bet tu
Už rojaus vartų neįkliūk į spąstus,
Kurie dauso pražudė mūs tėvus.
Tuo, ką mes turim, stenkis pasitenkinti
Jei būtume taip elgęsi pirma, –
Tu jaustumėis, sūnau, laimingas šiandie.

Adomas

Mes pabaigėm maldas; dabar visi
Sugrįžkim prie darbų, kurie mūs laukia;
Nesunkūs jie yra: jaunoji žemė
Už triūsą mums atlygina dosniai
Ir gausiai visko teikia.

leva

Mielas Kainai,
Imk pavyzdį iš tėvo, būk kaip jis –
Kantrus ir linksmas.

Adomas ir leva išeina

Cilė

Broli, tu neini?

Abelis

Kodėl tu toks niūrus ir apsilbausęs?
Juk šitai nepagelbės tau nė kiek,
O gali tik užrūstinti praamžį.

Ada

Nejaugi tu, brangusis mano Kainai,
Ir ant manęs pyksti?

Kainas

Ne, Ada, ne!
Pabūt norėčiau valandėlę vienas.
Ak, Abeli, man taip kažko negera...
Bet tai praeis. Palik mane, brolau.
Jūs, mano sesės, irgi malonėkit
Tuo tarpu pasišalinti iš čia;
Netrukus aš ateisiu: už meilumą
Aš jums neatmokėsiu šiurkštumu.

Ada

Bet jeigu tu užgaiši per ilgai,
Atbėgsiu pas tave.

Abelis

Brolau, tegu
Palaima Dievo lydi tavo sielą!

Abelis, Cilė ir Ada pasitraukia

Kainas (vienas)

Ar tai gyvenimas? Tik dirbk ir dirbk!
Tačiau dėl ko gi vargti aš turiu?
Dėl to, kad mano tėvą kitados
Išvijo iš dausų? Ar aš tuo kaltas?
Juk aš anuomet nebuvau net gimęs,
Aš gimti nenorėjau anaipol
Ir keikiu tai, ką man gimimas davė.
Kam jis paklausė moteries ir Žalčio?
Už ką dabar jis pasmerktas kentėt?
Kodėl gi negalėjo mano tėvas
Pasinaudoti tuo medžiu puikiu,
Arti kurio jis rojuje gyveno?
Į viską jie atsako man tą pati:
„Tokia yra aukščiausiojo valia,
O jis juk maloningas.“ Abejoju!
Bent jo maloningumo vaisiai – kartūs,
Ir aš turiu už svetimas kaltes
Juos valgyt per malonę visagalio... –
Ateina kažin kas! Iš pažiūros
Jisai atrodo angelas, tik veidas –
Ne toks švelnus ir spindintis kaip tų
Bekūnių sutvėrimų. Ko drebu aš?
Argi jisai kuo nors yra baisesnis
Už tuos dangaus sargybinius, kurie
Liepsnojančiais kardais prie rojaus vartų
Grėsmingai mosikuoja tuo laiku,
Kai pavakariu vaikštau netoliese,
Ir tol žiūriu į stebuklingą sodą
(Priklausantį visai teisėtai man!),
Kol paslepia tamsa dantytas sienas
Ir amžinai žaliuojančius medžius?
Ugningi cherubinių kalavijai
Manęs neįbaugino, – tad kodėl
Dabar, šį nepažįstamą pamatęs,
Staiga iš baimės apmiriau? Jisai
Už angelus, man regis, galingesnis,
Ir ne mažiau žavingas negu jie, –
Nors ir ne toks, koksai kadaise buvo
Ar šiandien būt galėtų: liūdesys
Yra aptemdęs dievišką jo žvilgsnį...
Ne, netiesa! Su sielvartu draugauja
Mirtingieji tiktai. Jis eina čia.

Pasirodo Liuciferis

Liuciferis

Žmogau!

Kainas

Kas tu esi?

Liuciferis

Valdovas dvasių.

Kainas

Ir tu teikies bendrauti su žemės dulke?

Liuciferis

Aš įskaitau mirtingojo mintis

Ir užjaučiu kiekvieną žmogų.

Kainas

Kaip!

Tau mano mintys žinomos yra?

Liuciferis

Taip lygiai, kaip ir mintys tų visų,

Kurie galvoti sugeba: per jas

Byloja jumyse nemirtingumas.

Kainas

Nemirtingumas? Jo mes nepažįstam.

Dėl mano tėvo kvailojo kaltės

Gyvybės medžio mes seniai netekom,

O motina manoji per anksti

Nuskynė pažinimo medžio vaisių,

Kurs mirtį lemia žmogui.

Liuciferis

Netikėk –

Gyvensi tu.

Kainas

Aš gyvenu, tačiau

Vien tam tiktai, kad pagaliau numirčiau

Šiame pasauly nematau aš nieko,

Dėl ko turėčiau neapkęst mirties,

Nors ir jaučiu su gėda savyje

Gyvybės nenumaldomą troškimą,

Tą įgimtą ir gaivalingą geismą,

Kurį užgniaužti trūksta man jėgų;

Patsai save aš niekinu už tai –

Ir vis dėlto gyventi nenustojau...

Verčiau nebūčiau gimęs!

Liuciferis

Tu gimei –

Ir amžinai gyvensi. Tavo kūnas

Priklauso žemei ir į žemę grįš,

Bet tu paliksi toks, koksai buvai.

Kainas

Koksai buvau! Tik tiek? Ir ne daugiau?

Liuciferis

Tu gal prilygsi mums.

Kainas

O jūs kokie?

Liuciferis

Nemirštantys.

Kainas

Laimingi?

Liuciferis

Mes galingi.

Kainas

Aš klausiu: jūs laimingi?

Liuciferis

Ne. O tu?

Kainas

Kaip aš galiu svajoti apie laimę?

Žvelk į mane!

Liuciferis

Niekinga žemės dulke!

Ir tu dediesi nelaimingas?

Kainas

Taip.

O tu kas – su visa galybe savo?

Liuciferis

Esu tasai, kurs tavo sutvėrėju

Geidavo būt, – tasai, kuris tave

Nebūtų niekad šitokį sutvėręs.

Kainas

Iš tikro, tu į Dievą panašus...

Liuciferis

Bet aš – ne dievas; Dievo nepasiekęs,

Tetrokštu vieno: likti koks esu.

Jis nugalėjo, – lai sau viešpatauja!

Kainas

Kas jis?

Liuciferis

Kūrėjas žemės ir žmonių...

Kainas

Ir dangiškų esybių ir dangaus!

Taip gieda – aš girdėjau – serafinai,

Taip mano tėvas tvirtina.

Liuciferis

Jie gieda

Ir šneka vien tatai, kas liepta jiems,

Nes bijo tapti tuo, kas mudu esam:

Tu – tarp žmonių, o aš – tarp dvasių.

Kainas

Kas gi

Mes esam?

Liuciferis

Tie, kurie pirmi supratom

Nemirtingumą savąjį; mes tie,

Kurie veidan tirono visagalio

Be baimės žiūrime ir sakom drąsiai,

Kad jo pikti darbai nėra geri.

Jis giriasi sukūręs mus. Kažin...

Aš netikiu tom pasakom. Bet jeigu

Jisai iš tikro mus yra sukūręs.

Tai sunaikinti mūsų nevalios:

Mes esam nemirtingi! Jis tokiais
Padarė mus, idant kankint galėtų...
Na, ką gi, lai kankina sau! Jis didis,
Bet ta didybė teikia laimės jam
Tiek pat, turbūt, kiek mums – kova kasdienė.
Ar gali gėris blogį pagimdyt?
Ne, niekad. O jisai tedaro bloga.
Tegu jis Dievo soste išdidžiam
Apverktina puikybe savo džiaugias,
Tegu iš nuobodumo prasimano
Naujų pasaulių ir naujų žvaigždžių,
Bent šiuo būdu palengvindamas sau
Nepakeliamą našlą amžinybės, –
Vis tiek, vis tiek jis vienišas paliks,
Nepažabotas, atšiaurus tironas!
Kodėl jis nesutriuškina savęs?
Tai būtų iš visų jo dovanų
Geriausia. Bet tegu jis viešpatauja,
Nelaimės savo daugindamas nuolat!
Nors įvairiausių sielvartų šimtai
Ir mus, ir jus be atvangos kamuoja,
Bet mes visus pakenčiame vargus,
Užjausdami vieni kitus širdingai.
O jis? Nerasdamas didybėj laimės,
Nerasdamas ramybės kančiose,
Jisai vis kuria, kuria... Gali būt,
Jam vieną gražią dieną šaus į galvą
Sau pasidirbti sūnų – panašiai
Kaip tau yra jisai padirbęs tėvą, –
Tačiau žinok, jog nieko jam nereikš
Net savo tikrą sūnų paaukoti.

Kainas

Kalbi apie tatai, kas jau seniai
Vaidenosi neaiškiai mano protui:
Aš niekad negalėdavau suderint
To, ką matau, su tuo, ką aš girdžiu.
Ir motina, ir tėvas šneka man
Apie medžius, vaisius ir apie žalčius;
Kasdien regiu vadinamą jų rojų
Ir angelus su degančiais kardais,
Sustojusius prie vartų uždraustų;
Kasdien velku aš sunkų darbo jungą,
Kankinamas nerimstančios minties;
Kasdien žiūriu aplinkui ir jaučiu:
Šiame pasauly dulkė aš, bet viską
Aprėpia mintys, gemančios many.
Lig šiol galvojau, kad tik vienas aš
Turiu kentėti šitaip... Mano tėvas
Su savo likimu jau susitaikė;
O motina užmiršti spėjo tai,

Kas dilgino jai geismą pažinimo
Ir vardan ko net amžinos bausmės
Jinai nepabijojo; mano brolis –
Kuklus piemuo, jis kaimenes sau gano
Ir pirmgimius bandos aukoja tam,
Kurio dėka mums duoda vaisių žemė,
Kai ją aplaistom prakaitu savu;
Sesuo manoji Cilė, dienai auštant,
Kartu su paukščiais himnus gieda jam,
Net ir žmoną, net mylima Adà
Negali mano graužaties suprasti.
Aš dar kol kas nesutikau žmogaus,
Kuris mane užjaustų! Juo geriau:
Su dvasiomis užmegsiu aš draugystę.

Liuciferis

Tokios draugystės vertas tu esi:
Kitaip aš nesileisčiau su tavim
Šiandieną į kalbas. Tau apkerėti
Pakaktų žalčio...

Kainas

Tai, vadinas, tu
Anąsyk mano motiną sugundeit?

Liuciferis

Jeit aš ir gundau kuo, tai vien teisybe.
Juk pažinimo medis iš tiesų
Daug ką pažinti leido jums. O argi
Gyvybės medis nevaisingas buvo?
Ar aš esu uždraudęs kada nors
Jį liesti? Negi aš subrandinau
Užgintą vaisių – tam, kad jis viliotų
Smalsumą sutvėrimų nekaltų?
Jus būčiau lygius su dievais padaręs, –
O jis išvarė jus iš rojaus lauk,
„Idant dievais netaptumėte jūs,
Gyvybės medžio vaisiaus paragavę.“
Argi ne taip bylojo jis tada?

Kainas

Tikrai, man šitaip pasakojo tie,
Kurie pro griausmą jo žodžius girdėjo.

Liuciferis

Tait kas gi tąsyk demonas yra?
Ar tas, kurs geidžia jūsų pražūties,
Ar tas, kurs jums norėjo duoti laimę,
Nemirtingumą, išmonę ir galią?

Kainas

Reikėjo jiems nuskint abu vaisius,
Arba neskint visai.

Liuciferis

Jau vienas – jūsų;
Beliēka antro paragaut.

Kainas

Bet kaip?

Liuciferis

Atkaklumu pasieksite jūs viską.
Negali niekas numalšinti proto,
Kurs moka likti ištikimas sau
Ir nori nupelnytai viešpatauti
Pasaulyje.

Kainas

Prisipažink: juk tu
Sugundei mano motiną ir tėvą?

Liuciferis

Niekinga žemės dulke! Kam gi man
Juos gundyti? Ir kaip? Kuriuo būdu?

Kainas

Bet, sako, žalčiu buvo pasivertus
Dvasia piktoji.

Liuciferis

Kas tai sako? Šitaip
Neparašyta knygoje dangaus.
Net Dievas niekad os nebūtų drįsęs
Taip įžūliai meluoti! Vien žmogus,
Pamatęs, kaip žemai jisai nupuolė,
Iš baimės tegalėjo sumanyt
Ant mūsų galvos suversti savo kaltę.
Žaltys iš tikro buvo tik žaltys –
Iš to pat molio kaip ir jūs, tačiau
Gudresnis negu tie, kuriuos sugundyt
Jis ryžosi, nuvokdamas gerai,
Kad laimė jų – trapi, kad pažinimas
Prapuldyt ją. Nejaugi tu tiki,
Jog aš galėjau tyčia pasiversti
Sutvėrimu mirtingu?

Kainas

O vienok
Tame sutvėrime slypėjo velnias.

Liuciferis

Ne; bet kalba jo dvišako liežuvio
Prižadino šėtoną kituose.
Žaltys – kartoju – buvo tik žaltys:
Tai gali tau patvirtint cherubinai,
Kurie budriai užgintą vaisių saugo.
Praeis daugybė amžių – ir tada,
Kai jūsų ir anūkų jūsų kaulai
Po žemėmis seniai bus sudūlėję,
Gal ateities laikų žmogus sukurs
Pirmosios jūsų nuodėmės legendą
Ir man priskirs pavidalą, kurio
Neapkenčiu aš – lygiai kaip ir viso,
Kas lenkiasi ir šliaužioja prieš jį,

Sukūrusį tiek gyvių įvairiausių
Tam, kad pasaulis garbintų visaip
Jo niūrų, vienišą nemirtingumą.
Tačiau mes tiesą žinome – ir turim
Ją drąsiai skelbt. Adomas ir Ieva,
Buklaus paklausę šliužo, nusidėjo.
Bet gundymas – ne mūsų darbas. Ko
Niekingam rojų pavydėt galėtų
Erdvių beribių viešpačiai? Beje,
Kalbu aš apie tai, ko tau žinot
Neleidžia netgi pažinimo medis.

Kainas

O vis dėlto nerasi tokio daikto,
Kurio aš savo įžvalgiu protū
Netrokščiau sužinot.

Liuciferis

Nejaugi niekas
Tavęs nebaido?

Kainas

Išbandyk.

Liuciferis

Ar mirčiai
Tu drįstum pažiūrėti į akis?

Kainas

Lig šiolei jos neteko mums regėti.

Liuciferis

Bet teks, deja, patirti.

Kainas

Mano tėvas
Pabáisa ją vadina paprastai,
O motina tuoj ima gailiai verkti;
Akis į dangų Abelis nukreipia;
Nuleidus galvą, tyliai meldžias Cilė;
Ada su baime žiūri į mane.

Liuciferis

O tu?

Kainas

Kiekvieną sykį, kai tiktai
Girdžiu aš apie mirtį visagalę,
Kurios pasauly niekas neišvengs, –
Užplūsta mano širdį keistos mintys
Ir kaip ugnis ją degina. Nejau
Mirties nugrumti aš nesugebėčiau?
Bežaisdamas, vaikystės dienomis
Aš grumdavausi tolei su liūtū,
Kol jis ištrūkdavo iš mano glėbio
Ir bėgdavo niaurodamas tolyn.

Liuciferis

Mirtis – bekūnė ir neregima,
Bet ji praryja visa, kas tik gyva.

Kainas

Jinai kitiems padaro tiek žalos,
Jog aš maniau, kad tai gyva būtybė.

Liuciferis

Naikintojas paaiškina lai tau.
Kas toks?

Liuciferis

Naikintojas – arba, jei nori,
Kūrėjas... Kam jis kuria? Vien tik tam.
Kad būtų kas naikinti.

Kainas

To nežinojau,
Tačiau, išgirdęs šnekant apie mirtį,
Galvojau panašiai. Nesuprantu,
Kas ji yra, bet man jinai atrodo
Siaubinga... Daugel kartų aš nakčia
Žvilgsniu ieškojau jos nykioj tamsybėj:
Toli, prie rojus sienų atšiaurių,
Švytravo cherubinų kalavijai,
Aplink didžiuliai šmėsčiojo šešėliai, –
Ir man tada vaidenosi mirtis...
Aš laukiau, pilnas nerimo, aš troškau
Bent pamatyti tą, kurios mes bijom, –
Bet ji man nesirodė vis; ir aš,
Nuo prarastojo rojus nusigręžęs,
Pavargusias akis kreipiau į dangų,
Į žibančias mėlynėje žvaigždes.
Nejaugi mirs ir jų didingas grožis?

Liuciferis

Galbūt; bet jus ir palikuonis jūsų
Gerokai pergyvens.

Kainas

Labai džiaugiuosi.
Norėčiau aš, kad jų švelni šviesa
Negestų niekad. Kas yra mirtis?
Jaučiu, kad ji baisi; bet kas jinai –
Suvokti ligi galo neįstengiu.
Ji paskirta kaltiems ir nekaltiems
Kaip neišvengiama visų blogybė...
O kuo gi ji bloga?

Liuciferis

Tuo, kad išsyk
Paverčia žmogų dulce.

Kainas

Ir tatai
Vadinasi mirtis?

Liuciferis

Jos nepažįstu
Ir negaliu tau nieko atsakyti.

Kainas

Atgal sugrįžti žemėn nebylion
Ne taip jau būtų bloga; aš ir sau
Linkėčiau to.

Liuciferis

Koksai gėdingas geismas!
Adomo norai buvo kilnesni:
Jisai širdingai troško pažinimo.

Kainas

Bet ne gyvybės. Argi ne dėl to
Paniekino jisai gyvybės medį?

Liuciferis

Jis išvartytas buvo iš dausų.

Kainas

Kokia žiauri klaida, kad iš pradžios
Jisai gyvybės vaisiaus nenuskynė!
Kol nepažino gėrio jis ir blogio,
Tol buvo jam nežinoma mirtis.
Deja, aš dar kol kas nesusigaudau,
Kas ji yra, bet jos bijau savaime,
Nors ko bijau – nė pats to nežinau.

Liuciferis

O aš, kuris žinau pasaulį viską,
Aš nieko nebijau! Matai, ką reiškia
Tikrasis pažinimas.

Kainas

Sutinki
Būt mokytoju mano?

Liuciferis

Mielu noru,
Tiktai su viena sąlyga.

Kainas

Su kokia?

Liuciferis

Pulk prieš mane ant kelių, nusižemink:
Aš – tavo viešpats.

Kainas

Savo maldose
Ne tavo vardą mano tėvas mini.

Liuciferis

Juk aš ne Dievas.

Kainas

Bet toks pat kaip Dievas.

Liuciferis

Aš nieko bendro neturiu su juo
Ir nelabai dėl šito graudinuosi.
Sutikčiau būt kuo nori – aukštesniu
Ar žemesniu už jį, – bet tik ne vergu
Jo sosto. Aš sau vienas viešpatauju,
Tačiau esu galingas. Daug kas jau
Tarnauja man; greit garbintojų mano

Bus dar daugiau. Tad būk pirmųjų tarpe.

Kainas

Nors Abelis ir skatina mane
Kartu su juo aukas aukoti Dievui,
Bet aš lig šiol nenulenkiu galvos
Prieš tą, kuriam vis meldžias tėvas. Kam gi
Aš lenksiuos tau?

Liuciferis

Nejaugi niekad jam
Tu nenusilenkei?

Kainas

Sakau, kad ne!
Beje, tu juk dediesi visažinis:
Mane kamantinėt tau nēr prasmės.

Liuciferis

Kas nepanoro Dievui nusilenkti,
Tas tuo pačiu nusilenkė jau man.

Kainas

Aš nevergausiu nė vienam iš jūsų.

Liuciferis

Ir vis dėlto esi tu mano tarnas:
Jį niekindamas, aukštini mane.

Kainas

Kaip tai suprast?

Liuciferis

Bus laikas – sužinosi.

Kainas

Manos gyvybės paslaptį atskleisk.

Liuciferis

Paskui mane žingsniuoki.

Kainas

Negaliu:

Turiu eit dirbti žemę. Aš žadėjau...

Liuciferis

Žadėjai – ką?

Kainas

Priskinti vaisių.

Liuciferis

Kam?

Kainas

Ant aukuro su broliu juos sudėsime.

Liuciferis

O tu man gyreisi, jog niekuomet
Nesi kūrėjui savo nusilenkęs!

Kainas

Tiesa; bet Abelis mane įprašė,
Aš nusileidau... Atnašaus jisai,
Ne aš. Be to, Adà...

Liuciferis

Ko nutilai tu?

Kainas

Ji man sesuo; iš motinos vienos
Mes esame tą pačią dieną gimę.
Ji ašarom išplėšė iš manęs
Šį pažadą. O, aš pakeisčiau viską
Ir nusilenkčiau, rodosi, bet kam,
Kad tik jos verkiant nematyčiau!

Liuciferis

Einam.

Kainas

Gerai.

[...]

Abelis

Kur buvai tu?

Kainas

Aš nežinau.

Abelis

O ką regėjai?

Kainas

Mirtį,
Nemirtingumą ir visagalybę,
Bekraštį tolį, slėpinius erdvių,
Nūdienių ir senų pasaulių aibes...
Nepaprastų žvaigždžių, mėnulių, saulių
Netylantis, griausmingas sūkurys
Taip pritrenkė, apkurtino mane,
Jog aš kol kas jaučiuos visai bejėgis
Su žmogumi kalbėtis. Pasišalink.

Abelis

Tau akys žiba įstabia ugnim,
Tau dega veidas įstabia šviesa,
Ir taip mįslingai skamba tavo balsas...
Ką reiškia visa tat?

Kainas

Tai reiškia... Eik,
Palik mane.

Abelis

Pradžioj mes pasimelsim
Ir Viešpačiui sudėsime aukas.

Kainas

Daryk tai vienas, Abeli: tave
Jehova, regis, myli.

Abelis

Aš tikiuosi,
Kad jis vienodai myli mus abu.

Kainas

Tave labiau. Bet aš tau nepavydžiu.
Tu paklusnus ir geras Dievo tarnas:

Tad melskis jam, tik be manęs, prašau.

Abelis

Brolau, nebūčiau vertas aš vadintis
Garbingo mūsų tėvo sūnumi,
Jeigu tavęs negerbčiau kaip jaunesnis
Ir jeigu nepasiūlyčiau aš tau
Prie aukuro užimti pirmą vietą.

Kainas

Nesiveržiu pirmauti.

Abelis

Juo liūdniau.
Bet šiandie mano prašymą išpildyk:
Kažkoks nepažabotas kvaitulys
Slapčia yra užvaldęs tavo sielą;
Malda suteiktų tau ramybę.

Kainas

Ne,
Manęs negali niekas nuraminti...
Aš stichijas apimusias mačiau, –
Bet nejutau ramybės savo sieloj.
Eik, Abeli, manęs neprievartauk,
Ar leisk man pasišalinti pačiam,
Kad netrukdyčiau švento tavo darbo.

Abelis

Mes turim savo priedermę atlikti,
Kartu. Neprieštarauk.

Kainas

Aš nusileidžiu.
Kas reikia man daryti?

Abelis

Pasirink
Sau vieną iš altorių.

Kainas

Kas man jie?
Velėna ir akmuo... Nurodyk pats.

Abelis

Ne, pasirink.

Kainas

Gerai, tiek to.

Abelis

Va šitas?
Jisai aukštesnis, tau jis ir pritinka
Kaip vyresniam. Paruošk dabar aukas.

Kainas

O kurgi tavo?

Abelis

Pažiūrėk, čionai
Riebiausieji pirmagimiai bandos –
Piemens auka širdinga.

Kainas

Negalėčiau
Aš kaimenėmis savo pasigirt;
Esu aš žemdirbys – ir atnašausiu
Tiktai vaisius, kuriuos man duoda žemė
Už prakaitą ir triūšą.
Renka vaisius
Štai, pažvelk,
Kokie jie sodrūs, kaip gražiai nunokę.

Kainas ir Abelis puošia aukurus ir įkuria juose ugnį

Abelis

Tu, kaip vyresnis, pirmas privalai
Pašlovinti kūrėją, mielas broli.

Kainas

Ne, tu pradėk, – aš čia naujokas. Melskis;
Aš stengsiuos tau pritart kaip išmanau.

Abelis (klaupdamas)

O, didis Dieve, mūsų sutvėrėjau,
Kuris davei alsavimą gyvybės,
Palaiminai visus mus ir apgynei,
Neleidai žūt už nuodėmes tėvų,
Kuris net savo apmaudą teisingą
Suminkština užuojauta romia
Ir toks buvai mums geras ir dosnus,
Jog tavo nepelnytas atlaidumas
Atrodo mums kaip rojaus dovana!
Praamži! Gėrio ir šviesos nešėjau,
Dorybių neišsenkamas šaltini,
Mus saugojęs nuo blogio visokiausio,
Vedęs painiais gyvenimo keliais
Į nepažįstamą, bet kilnų tikslą,
Šventosios tavo valios nužymėtą!
Priimk iš savo tarno nuolankaus,
Iš pirmojo piemens šiame pasauly,
Pirmų bandų pirmagimius pirmuosius,
Priimk šią auką menką ir niekingą
(Niekingą kaip ir viskas prieš tave!),
Kurią kaip ženklą padėkos gilios
Akivaizdoj dangaus tau atnašauju
Ir savo veidą nulenkiau prie žemės,
Pagimdžiusios mane, – šlovė, šlovė tau
Per amžių amžius!

Kainas (kalba nesiklaupdamas)

Tu, kuris plačiai
Esi galybe savo pagarsėjęs,
Jehova – žemėj, Dievas – danguje,
Kurio visų vardų ir veikalų
Mirtingam nejmanoma žinoti,
Įrodyk mums, jog geras tu esi
Ir patausok piktadarybes savo!
Jei galime tave palenkt maldom,

Priimki jas iš mūsų; jeigu aukos
Yra mielesnės rūščiai tavo dvasiai,–
Jų irgi neatstumki! Dvi būtybės
Tau savo dovanas kuklias sudėjo.
Jei mėgsti kraują, – dešinèn pažvelk,
Į šį piemens altorių, iš kurio
Kraujuoti dūmai į padangę kyla
Nuo deginamų pirmgimių bandos.
Gal magina tave sultingi vaisiai,
Kurie, be skausmo ir kančių užgimę,
Lyg puošmena gyva tavų darbų
Džiugiai prieš saulę tviska ant velėnos?
Jei šis nekaltas aukuras labiau
Patinka tau, pažvelk į jį maloniai,
Nes tas, kas jį tau šitaip išdabino,
Yra toksai, kokiam ir dera būt
Vienam iš tavo sutvėrimų; nieko
Nenori jis laimėti iš tavęs
Keliaklupsčiaudamas. Jei jis nedoras, –
Nutrenk jį: tu esi juk visagalis,
Ne jam tad galynėtis su tavim!
O jeigu geras jis, – pasigailėk
Ar nugalabyk: viskas tavo valioj;
Tu netgi blogį vadini gėriu,
Ir aš dažnai nesugebu iš karto
Susivaikyt, kame tiesa... Bet man
Netinka būt teisėju visagalio, –
Aš vykdyti turiu jo liepimus
Taip, kaip esu juos vykdeš ligi šiolei.

*ABELIO altoriuje ugnis išiplieskia akinančiu liepsnos stulpu ir verpiasi į dangų; tuo pat metu
pakilęs viesulas apverčia KAINO AUKURĄ ir išmėto vaisius žemėje*

Abelis (klaupdamas)

O, broli, melskis! Dievas tau grūmoj

Kainas

Ką tu sakai?

Abelis

Jisai tavus vaisius

Išbarstė žemėj.

Kainas

Žemė juos pagimdė,

Tegu tad juos pasiima atgal

Ir dar gausesnį derlių išaugina

Iš jųjų sėklų. Tu labiau kur kas

Jehovai įtikai: žiūrėk, kaip godžiai

Kraujuotą liepsną sugeria dangus!

Abelis

Ne apie mano atnašą galvok,

O, kolei nevėlu, skubėk sudėti

Naujas aukas.

Kainas

Man aukurų nereikia!

Jų nepakęsiu...

Abelis (atsistodamas)

Kainai, ką darai?

Kainas

Aš noriu sunaikinti tą nešvankų,

Surūkusį apvaizdos talkininką,

Skelbėją tavo įkyrių maldų,

Sugriauti noriu tavo aš altorių,

Ėryčių nekaltų krauju užlietą.

Abelis (priešindamasis Kainui)

Ne, to nedirsk – ir šventvagiškų žodžių

Bent neparemk bedieviškais darbais!

Nejudink mano aukuro, nes jį

Palaimino Jehova nemirtingas,

Šią dovaną priėmęs iš manęs.

Kainas

Palaimino!? Vadinasi, jo palaima –

Tai dūmai nuo įsvilusios mėsos,

Garuojantis altorių šviežias kraujas,

Gailus bliovimas vargšų gyvulių,

Netekusių brangių jauniklių savo,

Kurių tiek daug numiršta nelemtai

Nuo dievobaimingojo tavo peilio?

Šalin iš kelio! Lai neriogso čia

Tasai gėdingas kruvinas paminklas!

Abelis

Neliesk altoriaus, Kainai! Atsitrauk!

Tu smurtu nepaglemši jo; bet jeigu

Jisai tau naujai aukai reikalingas,

Tai imkis.

Kainas

Naujai aukai?! Eik šalin,

Kad vietoj tos aukos netektų man...

Abelis

Ką pasakei tu?

Kainas

Leisk ir netrukdyk!

Iš kelio! Tavo Dievas mėgsta kraują, –

Žiūrėk, kad jo negautų jis per daug!

Abelis

O aš vardan jo švento vardo stoju

Tarp Viešpaties altoriaus ir tavęs.

Kainas

Aš tą velėną vėl nublokšiu žemėn,

Iš kur jinai atėjo. Pasišalink,

Jei tau yra brangi tava gyvybė...

Abelis (priešindamasis)

Ne! Dievas man už gyvastį brangesnis!

Kainas (griebdamas nuo aukuro nuodėgulį ir smogdamas juo Abeliui į smilkinį)

Tai neškis ją pas Dievą, jeigu jis
Gyvybės tavo taip ištroškęs.

Abelis (krisdamas žemėn)

Kainai!

Ką padarei tu?

Kainas

Broliai!

Abelis

Didis Dieve!

Priimki savo tarną ir atleisk

Žudikui, nežinojusiam, ką daro.

Paduok man ranką... Ranką duok man, broli,

Ir vargšei Cilei pasakyk...

Kainas (atsikvošėdamas)

Duot ranką?..

O, ji visa raudona nuo kažko...

Kiek patylėjęs, iš lėto dairosi aplink

Kur stoviu aš? Ar vienas čia esu?

Kur Abelis? Kur Kainas? Jis – tai aš?

Negali būti... Broliai, atsibusk!

Ko paslikas guli tu ant žolės?

Ne laikas dar miegot... Ko toks išbalęs?

Kas tau yra? Juk tu buvai šį rytą

Žvalus ir linksmas! Abeli! Klausyk,

Gana juokauti! Mano smūgis buvo

Stiprokas, bet nemirtinas... Ak, kam

Tu spyreis prieš mane?.. Tu tik juokauji,

Tu nori tik pagąsdinti... Aš trenkiau,

Taip, aš trenkiau – ir viskas... Atsipėikėk.

Atsikvošėk! Bent krustelėk!.. Gerai...

Kvėpuoji tu? Kvėpuok! O, Dieve, Dieve!

Abelis (vos girdimu balsu)

Kas mini Dievą?

Kainas

Tavo užmušėjas.

Abelis

Tegu aukščiausias jam atleidžia! Kainai,

Tu vargšės mano Cilės nepamiršk, –

Dabar jai vienas brolis bepaliko.

Abelis miršta

Kainas

O man?.. Kas liko man? Kur mano brolis?..

Jo akys atsimėrkė! Gyvas jis!

Mirtis yra į miegą panaši,

O miegas žmogui sudeda blakstienas...

Štai ir jo lūpos praviros – turbūt,

Jisai alsuoja? Ne, jis nealsuoja!..

Širdis, širdis! Reik pažiūrėt: ji plaka?

Ne, negirdėti... Gal tai blogas sapnas?

Galbūt, aš atsidūriau kitame,

Baisesniame pasauly?.. Viskas mirga

Ir sukas akyse... Kas čia? Rasa?

Perbraukia su ranka per kaktą, paskum žiūri į delną

O, ne, tai kraujas... Mano kraujas... Brolio...

Tai kraujas mudviejų, kurį praliečiau.

Tad kam gi man gyvybė, jeigu aš

Ją atėmiau patsai iš savo kūno?

Bet aš nepatikėsiu, kad jis miręs!

Argi tylėjimas yra mirtis?

Ne, jis pabus dar, – aš prie jo budėsiu.

Gyvybė mūsų ne tokia trapi,

Kad taip ūmai sudužtų. Neseniai

Su manimi jisai kalbėjos. Ką gi

Dabar man atsakyti?.. Broli!.. Ne!

Taip šaukiamas, jisai neatsilieps:

Ar gali brolis kelt prieš brolių ranką?

Prabilk, prabilk! Bent vieną gerą žodį

Iš tavo lūpų man išgirsti leisk,

Kad aš nebebijočiau savo balso!

Įeina Cilė

Cilė

Girdėjau duslų klyksmą kažkieno.

Kas atsitiko? Kainai, ką veiki

Čionai, prie mano vyro? Jis užsnūdo?

O, Viešpatie, dėl ko jisai taip baisiai

Išblyškęs ir ką reiškia šitas klanas?

Ne, tai nėra kraujas! Kaipgi būtų jis

Galėjęs atsirasti? Ir iš kur?

Kas pasidarė, Abeli? Girdi?..

Jis nekvėpuoja, nejuda... Ranka,

Sustingus ir bejausmė kaip akmuo,

Iš mano rankų krinta... Ak, kodėl,

Beširdis Kainai, tu neatskubėjai

Padėti jam? Kodėl jo neapgynei?

Tu būtumei atrėmęs krūtine

Kiekvieną užpuoliką – tu stiprus.

O, kur tu, tėve? Motina! Sesuo!

Greičiau, greičiau! Mirtis pasauly siaučia!

Cilė išbėga, šaukdama saviškius

Kainas (vienas)

Mirtis... Ir aš, kurs taip jos nekenčiu,

Jog net mintis mažiausia apie ją

Man nuodijo gyvenimą, pakolei

Savom akim jos nebuvo regėjęs, –

Aš, būtent aš, ją pašaukiau čionai

Ir savo brolių tikrąjį įstūmiau

Į jos ledinį glėbį, tartum ji

Pati nebūtų Abelio suradus...

Dabar tik pabudau aš, – mano protą

Aptemdęs buvo sapnas šiurpulingas;

Bet jis užmigo amžinu miegu!
Jeina Adomas, Ieva, Ada ir Cilė

Adomas

Aš atėjau į gailų Cilės šauksmą.
Ką aš regiu? Sūnau! Ar tai tiesa?..
Kreipdamasis į Ievą

Štai, žmona, darbas moteries ir žalčio!

Ieva

Nepriekaištauk: angies nuodingi dantys
Man tebedrasko širdį ligi šiol.
Sūnau brangiausias! Abeli!.. Jehova!
Už ką tu man jį atėmei? Ieva
Tokios bausmės nebuvo nusipelnius!

Adomas

Tu, Kainai, čia buvai su juo; sakyk,
Kas tai padarė? Angelas piktasis,
Nuo Dievo atsimetęs, ar koks norint
Žvėris laukinis, pabaisa miškų?

Ieva

Lyg žaibas debesingoje padangėj
Staiga mintis man blykstelėjo... Šitas
Didžiulis, rūkstantis nuodėgulys –
Nuo aukuro! Jis kruvinas tarytum...

Adomas

Sūnau, ko tu tyli? Gėlos nedidink
Ir mus, pagautus siaubo, nuramink.

Ada

Bent pasakyk, kad tu nekaltas, Kainai.

Ieva

Jisai žudikas – aš dabar matau!
Štai stovi, kaltą galvą panarinęs,
Ir dengiasi atšiaurų savo veidą
Kraujuotom rankom.

Ada

Liaukis, liaukis, motin...
Kodėl, o Kainai, tu neišblaškai
Šių kaltinimų, skausmo pagimdytų?..

Ieva

Išgirsk mane, Jehova! Lig mirties
Tegul jį smaugia žalčio prakeikimas, –
Jisai ne mūsų atžala! Tegul
Jis lieka visad vienišas...

Ada

Palauk!
Nekeiki, motin, savojo sūnaus,
Nekeiki mano vyro, mano brolio!

Ieva

Jis atėmė tau brolių, Cilei – vyrą,
Man sūnų mylimą... Prakeikiu jį!
Tegu jisai man iš akių pradingsta!

Visus ryšius nutraukiu aš su juo,
Sutrempusiu brolybės ryšį šventą.
Mirtie, kodėl tu aplenkei mane,
Atnešusią tave į šį pasaulį?
Kada mane tu pasiimsi?

Adomas

Ieva!
Teneišvirsta sielvartas teisingas
Burnojimu prieš Viešpatį! Seniai
Sunki dalia išpranašauta mums;
Pakelkime tad negandų smūgius,
Kaip pridera tarnams šventos jo valios.

Ieva (rodydama į Kainą)

Ne, tai ne mūsų Viešpaties valia.
Tai šitas – šitas pragaro siaubūnas,
Kurį, deja, pati aš pagimdžiau,
Visur šiame pasauly sėja mirtį.
Tegu prakeikia jį visi gyvieji!
Lai bėga jis paklaikęs dykumon,
Kaip mes iš rojaus bėgom kitą sykį.
Lai bastosi, kol jo paties vaikai
Jį nužudys, kaip brolių jis nužudė!
Lai cherubinais degančiais kardais
Be atvangos jam graso dieną naktį,
Po kojomis lai šnypščia jam gyvatės,
Lai žemės vaisiai virsta pelenais
Jo burnoje, o tarp žaliųjų lapų,
Kur galvą jis pavargusią padės,
Lai knibžda skorpionai! Pro miegus
Tegu jis apie užmuštąjį klieda,
O atsibudęs bijosi numirti!
Skaidrus vanduo šaltinių lai krauju
Prieš lūpas jo sukepusias patvinsta!
Tegu sukyla stichijos prieš jį!
Tegu jis gyvas merdi, o mirtis,
Kurią jisai atsikvietė pas žmogų,
Jam tebūnie už mirtį siaubingesnė!
Šalin, broliažudy! Nuo šios dienos
Tas žodis reikš tą patį kaip ir Kainas,
Ir milijonai būsimų kartų
Nekęs per amžius savo pranokėjo!
Kur žengsi tu, tenai žolė neaugs,
Net saulė spindulių tau pagailės,
Giria neduos gaivinancio paunksnio,
Pastogės tu nerasi sau ant žemės,
Ramybės – žemėj, Dievo – danguje!

Ieva pasišalina

Adomas

Eik, Kainai: mes drauge gyvent negalim
Keliauk iš čia! Velionį man palik.

Aš vienišas dabar; nuo šiolei niekad
Mes nebesusitiksim daugiau.

Ada

Būk, tėve, savo sūnui gailestingas:
Jau motina prakeikė jį ir taip.

Adomas

Jo sąžinė tegu prakeikia jį.
Aš nesakysiu nieko. Einam, Cile!

Cilė

Aš liksiu prie velionio.

Adomas

Mes sugrįšim,
Kai pasišalins tas, kurio dėka
Mes nelaimingi tapom. Laikas eit.

Cilė

Leisk pabučiuot jo palaikus blyškius,
Jo lūpas suledėjusias... Širdie!

Adomas ir Cilė verkdami išeina

Ada

Girdėjai, Kainai: mes išeiti turim.
Aš jau esu kelionei pasiruošus,
Belieka pasiimt vaikus. Aš nešiu
Enochą, tu – mergaitę. Iškeliausim,
Kol nenusėdo saulė, kad paskiau
Netektų tyruos klaidžioti tamsoj.
Bet tu tyli, nenori savo Adai
Nė žodžio prakalbėti?

Kainas

Atsitrauk.

Ada

Jau atsitraukė nuo tavęs visi.

Kainas

O tu dvejoji? Argi nebijai
Gyvent su tuo, kuria tatai padarė?

Ada

Bijau tik vieno – skirtis su tavim.
Kad ir labai bodžiuosi broliųžudybe,
Bet nemanau teisėja tavo būti, –
Lai sprendžia visagalys.

Balsas (šaukia iš tolo)

Kainai! Kainai!

Ada

Girdi? kažkas lyg šaukia.

Balsas

Kainai! Kainai!

Ada

Tai balsas angelo, jei aš neklystu.

Pasirodo Dievo angelas

Angelas

Kur tavo brolis Abelis?

Kainas

Ar aš

Jo sargas?

Angelas

Kainai, ką tu padarei?

Į dangų šaukia tavo brolio kraujas,

Kurį praliejo ši nuožmi ranka!

Tave prakeikia žemė, jį sugėrus:

Už savo triūsą atpildo pelnyto

Iš jos tu nesulauksi – ir pasauly

Klajosi kaip beglobis tremtinys.

Jis neįstengs tokios bausmės pakelti.

Tu jį varai šalin nuo žemės veido, –

Ir jis nuo Dievo veido pasislėps

Ir kaip benamis valkata bastysis,

Pakol kas nors, jį, vargšą, susitikęs,

Nudės.

Kainas

Deja! Kąžin ar atsiras

Dar tuščioje, neapgyventoj žemėj

Geradarys toksai?

Angelas

Tu – brolių žudys:

Kas nuo sūnaus tave apginti gali?

Ada

Šviesusis angele, pasigailėk!

Nejaugi tėvo būsimą žudiką

Krūtinė mano peni sopulinga?

Angelas

Jisai į tėvą atsigims – tikriausiai!

Ar savo pienu motina Ieva

Nėra penėjus to, kurį nūnai

Regi krauju gėdingai aptaškytą?

Ar nuostabu, jei brolių žudžio sūnus

Bus tėvžudys? Bet to neatsitiks,

Nes mūsų Dievas – tavo, mano Viešpats.

Įspausti šitą ženklą liepė Kainui,

Idant nedirstų niekas jo paliesti.

Kas į gyvybę jo pasikėsins,

Tam bus atkeršyta septyneriopai.

Eik šen!

Kainas

Ką tu daryti ketini?

Angelas

Aš antspaudu paženklinsiu tau kaktą:

Tesaugo jis tave nuo žmogžudžių –

Tokių, kaip tu.

Kainas

Verčiau mane užmuški!

Angelas

Ne, tu gyvensi.

Angelas deda antspaudą ant Kaino kaktos

Kainas

Dega man kakta,
Bet smegenys – labiau dar šimtą kartų.
Ar baigtos mano kančios? Jeigu ne, –
Esu ištvirti viską pasiryžęs.

Angelas

Nuo pat mažens tu atkaklus ir kietas
Kaip žemė ta, kurią turėsi dirbt;
O tavo brolis buvo toks romus –
Tarytum kaimenės, kurias jis ganė.

Kainas

Mat aš gimiau išsyk po to, kai rojų
Apleido mano motina ir tėvas,
Tuomet, kai dar nuo žalčio apžavų
Nebuvo atsikračiusi Ieva
Ir prarastų dausų Adomas verkė.
Aš – toks, koksai esu. Ne savo noru
Atsiradau pasauly – ir ne pats
Sutvėriau aš save. O, kad galėčiau
Numirt – ir tuo būdu prikelti tą,
Kurs buvo mielas Dievui! Tesugrįžta
Gyvybė jam, o man gyvybės jungas
Tegul greičiau nukrinta nuo pečių!

Angelas

Tu žmogžudys – ir pasmerktas kentėt.
Kas padaryta, to nebepakeisi...
Eik, stumk ištrėmime dienas – ir jų
Nebedarkyk naujom piktadarybėm!

Angelas išnyksta

Ada

Jis dingo. Metas judintis ir mums.
Girdžiu pavėnėj verkiantį Enochą.

Kainas

Ak, jis nežino nė ko verkia... Aš,
Praliejęs kraują, ašarų nelieju,
Nors netgi rojaus upių neužtektų
Nuplauti mano sąžinei! Sakyk,
Sūnus nenusigrįš, mane išvydęs?

Ada

Deja! Kad tai žinočiau...

Kainas (pertraukdamas ją)

Ne, nereikia
Grasinimų daugiau: įgriso jie.
Skubėk tad pas vaikus, – aš tuoj ateisiu.

Ada

Kaip! Tu paliksi vienas su velioniu?
Eime kartu.

Kainas

Jisai bežadis guli
Kaip amžinas man priekaištas!.. O, tu,
Kurio nekaltas kraujas saulę šviesią
Užtemdė man! Kas šiuomet tu esi,
To nežinau; bet jei į brolio širdį
Tu įžvelgi, tai dovanosi tam,
Kam niekad negali dovanoti
Nei Dievas, nei jo sąžinė. Sudie!
Aš tavo palaikų nepalytėsiu.
Nors motinos vienos mes gėrėm pianą,
Nors, atmenu, vaikystės dienomis
Ne vieną sykį kaip meilingas brolis
Tave aš spaudžiau prie savos krūtinės, –
Bet jau neberegėsiu aš tavęs
Ir net nedrįsiu padaryti to,
Ką tu man padaryti privalėjai:
Bedvasio tavo kūno nenuleisiu
Į kapą – taip, į pirmutinį kapą,
Mirtingam žmogui skirtą... Kas, o, kas
Tau iškasė šią duobę? Žeme! Žeme!
Priimki liūdną atpildą už visa,
Ką tu man dovanojai... Dykumon!
Ada pasilenkia prie Abelio ir jį bučiuoja

Ada

Ūmi, ankstyva, nelemta mirtis
Tave ištiko, broli! Iš visų,
Kurie aprauda Abelį dabar,
Tik aš nerodau niekam savo skausmo.
Manoji pareiga nuo šiol – ne verkti,
O ašaras nušluostyti kitiem.
Ir vis dėlto vargu ar kas pajėgtų
Prilygti mano sielvartui didžiam:
Ne vien juk dėl tavęs aš kankinuosi,
Bet ir dėl to, kas užmušė tave...
Keliukime! Aš pasirengus, Kainai,
Likimo tavo naštą kantriai nešt.

Kainas

Nuo rojaus mes žygiuosime į rytus:
Ten tuščia ir nyku, tenai aš trauksiu.

Ada

Gerai. Būk mano kelrodžiu nuo šiolei,
O kelrodžiu tavuoju tebūnie
Aukščiausias. Pasiimkime vaikus.

Kainas

Beje, vaikų velionis neturėjo.
Išseko meilės gyvasai šaltinis,
Kuris galėjo atžalom jaunom
Papuošt vestuvių guolį ir sujungti
Maištingą kraują Kaino giminės
Su savo gentimi švelnia. O, broli!

Ada

Tegu sau ilsisi ramiai!

Kainas

O aš?..

Išeina

Vertė Aleksys Churginas

Baironas, *Poezija*, Vilnius: Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1955, p. 157–180, 244–265.